

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 37/2020-15

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbećić kao predsjednice vijeća te Dražena Tripala i Žarka Dundovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog A. S. zbog kaznenog djela iz članka 230. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. i člankom 34. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17. i 118/18.; dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 28. studenog 2019. broj K 77/2019, u sjednici održanoj 22. svibnja 2020.,

p r e s u d i o j e :

Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni na način da se za kazneno djelo iz članka 230. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. i člankom 34. KZ/11. zbog kojeg je optuženi A. S. tom presudom proglašen krivim prihvaća po prvostupanjskom sudu utvrđena mu kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, uzima mu se utvrđenom jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 8 (osam) godina i 6 (šest) mjeseci na koju je osuđen presudom Županijskog suda u Zagrebu od 4. studenoga 2014. broj Kv-I-338/2014 pa se optuženi A. S., uz primjenu članka 51. stavaka 1. i 2. KZ/11., osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina, u koju kaznu mu se, na temelju članka 54. KZ/11., uračunava vrijeme provedeno u pritvoru i na izdržavanju kazne izrečene mu presudom Županijskog suda u Zagrebu od 4. studenoga 2014. broj Kv-I-338/2014, i to vrijeme od 9. prosinca 2011. do 30. ožujka 2012. te od 17. svibnja 2012. do 23. svibnja 2018., kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru u ovom postupku od 1. kolovoza 2019. pa dalje.

Obrazloženje

Pobijanom presudom optuženi A. S. proglašen je krivim zbog počinjenja kaznenog djela razbojništva u pokušaju iz članka 230. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. istog članka i člankom 34. KZ/11. pa mu je, na temelju članka 230. stavka 2. KZ/11., utvrđena kazna zatvora u trajanju od osam godina; na temelju članka 61. stavka 1. u vezi s člankom 53. stavkom 1. KZ/11. optuženom A. S. opozvan je uvjetni otpust i uzeta je kao utvrđena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od osam godina i šest mjeseci na koju je osuđen presudom Županijskog suda u Zagrebu od 4. studenoga 2014. broj Kv-I-338/2014 te je

optuženi A. S., na temelju članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11., osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju 11 godina, a na temelju članka 54. KZ/11. optuženom A. S. je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru i to od 1. kolovoza 2019. pa nadalje, kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru i na izdržavanju kazne po presudi Županijskog suda u Zagrebu Kv-I-338/2014 i to od 9. prosinca 2011. do 30. ožujka 2012. te od 17. svibnja 2012. do 23. svibnja 2018.

Na temelju članka 148. stavka 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.; dalje: ZKP/08-I.) optuženi A. S. oslobođen je dužnosti naknade troškova kaznenog postupka iz članka 145. stavak 2. ZKP/08-I.

Protiv te presude žalbu je podnio državni odvjetnik zbog odluke o kazni, s prijedlogom Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da „preinači pobijanu presudu i opt. A. S. osudi na jedinstvenu kaznu zatvora u duljem trajanju“.

Optuženi A. S. je po branitelju, odvjetniku G. P., podnio odgovor na žalbu državnog odvjetnika u kojem je predložio njeno odbijanje.

Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.; dalje: ZKP/08-II.), bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Iako stranke nisu zahtijevale obavijest o sjednici vijeća, o njoj su izvještene jer je drugostupanjski sud, u skladu s odredbom članka 474. stavka 2. ZKP/08-II., pribavio spise Županijskog suda u Zagrebu broj K-16/2012 i broj K-127/2012 te je ocijenio da bi prisutnost stranaka bila korisna za razjašnjenje stvari. Međutim, sjednici vijeća nisu pristupili glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske ni branitelj optuženika, odvjetnik G. P., koji su o sjednici uredno izvještani, a optuženi A. S. je izvijestio sud da ne želi nazočiti sjednici pa je sjednica vijeća, u skladu s odredbom članka 475. stavka 4. ZKP/08-II., održana u njihovoj odsutnosti.

Žalba je osnovana.

Pri ispitivanju pobijane presude nisu nađene povrede zakona iz članka 476. stavka 1. ZKP/08-II. na čije postojanje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

U pravu je državni odvjetnik kada, pobijajući odluku o kazni, tvrdi da je jedinstvena kazna optuženom A. S. odmjerenija u prekratkome trajanju.

Stupanj krivnje počinitelja, svrha kažnjavanja te olakotne i otegotne okolnosti (prema odredbi članka 47. stavka 1. KZ/11. to su jačina ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, pobude iz kojih je kazneno djelo počinjeno, stupanj povrede počiniteljevih dužnosti, način počinjenja i skrivljeni učinci kaznenog djela, prijašnji počiniteljev život, njegove osobne i imovinske prilike te njegovo ponašanje nakon počinjenog kaznenog djela, odnos prema žrtvi i

trud da naknadi štetu, ali i sve druge okolnosti koje mogu utjecati na izbor vrste i mjere kazne) sud treba cijeliti prilikom odmjeravanja kazne za počinjeno kazneno djelo.

Navedene okolnosti prvostupanjski je sud pravilno utvrdio i ocijenio, utvrdivši optuženom A. S. za počinjeno kazneno djelo iz članka 230. stavka 2. KZ/11. kaznu zatvora u trajanju od osam godina (a tako odmjereni kaznu državni odvjetnik niti ne pobija žalbom).

Međutim, jedinstvena kazna koja se izriče za više kaznenih djela – bilo da se počinitelju za njih istodobno sudi (članak 51. KZ/11.), bilo da se takva kazna izriče naknadno (članak 53. stavak 1. KZ/11.), ili u slučaju opoziva uvjetne osude (članak 58. stavak 3. KZ/11.) ili opoziva uvjetnog otpusta (članak 61. stavak 1. KZ/11. – o čemu je u ovome predmetu riječ) – odmjera se, kako je to propisano odredbom članka 51. stavka 1. KZ/11. (na koju upućuju i ostale navedene odredbe) „na temelju ocjene počiniteljeve ličnosti i počinjenih kaznenih djela u njihovoj ukupnosti“.

Dakle, za pravilno odmjeravanje jedinstvene kazne zatvora potrebno je uzeti u obzir posebnosti ličnosti višestrukog počinitelja kaznenih djela i ukupnost počinjenih kaznenih djela za koja se izriče jedinstvena kazna.

Optuženi A. S. je do sada u više navrata osuđivan: osim osuda na koje se odnosi kazna zatvora s čijeg izvršavanja je bio uvjetno otpušten (koji uvjetni otpust mu je opozvan), o kojima će kasnije biti više riječi, bio je osuđen i zbog počinjenja kaznenog djela nedozvoljenog držanja oružja i eksplozivnih tvari iz članka 335. stavka 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97., 27/98. – ispravak, 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 143/12.; dalje: KZ/97.), i to presudom Općinskog kaznenog suda u Zagrebu od 25. ožujka 2013. broj Ko-61/2012 kojom mu je bila izrečena uvjetna osuda.

Presudom Županijskog suda u Zagrebu od 30. ožujka 2012. broj K-16/2012 optuženi A. S. bio je proglašen krivim zbog počinjenja kaznenih djela, i to dva kaznena djela razbojništva iz članka 218. stavka 1. KZ/97. za koja su mu bile utvrđene kazne zatvora u trajanju po devet mjeseci, kao i dogovora za počinjenje kaznenog djela iz članka 332. stavka 1. KZ/97. za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju pet mjeseci, te je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i deset mjeseci.

Presudom Županijskog suda u Zagrebu od 14. prosinca 2012. broj K-127/2012, preinačenom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 26. ožujka 2014. broj I Kž-81/2013, optuženi A. S. bio je proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela razbojništva u pokušaju iz članka 218. stavka 2. KZ/97. za koje mu je bila utvrđena kazna zatvora u trajanju četiri godine i šest mjeseci i zbog počinjenja kaznenog djela dovodenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom iz članka 215. stavka 1. KZ/11. za koje mu je bila utvrđena kazna zatvora u trajanju tri godine te je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju šest godina i deset mjeseci.

Presudom Županijskog suda u Zagrebu od 4. studenog 2014. broj Kv-338/2014, u postupku takozvane „neprave“ obnove kaznenog postupka, navedene presude tog suda preinačene su u odluci o kazni na način da je optuženi A. S. osuđen na jedinstvenu kaznu

zatvora u trajanju osam godina i šest mjeseci. S izdržavanja te kazne optuženik je 23. svibnja 2018. uvjetno otpušten rješenjem Županijskog suda u Sisku od 7. svibnja 2018. broj Ik I-570/2017-12, a taj uvjetni otpust istekao bi 27. srpnja 2020.

Kaznena djela iz presude Županijskog suda u Zagrebu broj K-16/2012 optuženi A. S. je počinio u rujnu i listopadu 2009., pri čemu su kaznena djela razbojništva iz članka 218. stavka 1. KZ/97. počinjena uporabom pištolja u automat-klubu, kada je optuženik pribavio imovinsku korist od 23.000,00 kn, te uporabom automatske puške bez okvira na benzinskoj postaji, s ostvarenom imovinskom korišću od 10.723,00 kn, dok se kazneno djelo iz članka 332. stavka 1. KZ/97. odnosilo na dogovor za počinjenje kaznenog djela razbojništva, i to na štetu mjenjačnice, a uz uporabu pištolja i automatske puške.

Kaznena djela na koja se odnosila presuda Županijskog suda u Zagrebu broj K-127/2012, počinjena su u listopadu 2011., time da je kazneno djelo razbojništva iz članka 218. stavka 2. KZ/97. pokušano uz uporabu pištolja, a na štetu zlatarnice, dok je kazneno djelo dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom iz članka 215. stavka 1. KZ/11. počinjeno pucanjem iz pištolja u zlatarnici kad mu se njen vlasnik fizički suprotstavio prilikom pokušaja tog razbojništva.

Konačno, kazneno djelo koje je predmet ovog postupka optuženi A. S. pokušao je počiniti također uporabom oružja, i to automatske puške, zajedno sa supočiniteljem čiji identitet je ostao nepoznat, a djelo je počinjeno na parkiralištu velike trgovačke kuće, pred kraj radnog vremena i nije dovršeno jer je jedan od zaštitara pružio otpor pucajući iz pištolja.

Iz iznesenog jasno proizlazi da je optuženi A. S. specijalni povratnik koji čini sve teža kaznena djela: ona iz 2009. čini uporabom (praznog) pištolja i automatske puške (bez okvira), ona iz 2011. čini uporabom pištolja iz kojega i puca, a predmetno kazneno djelo čini automatskom puškom koju je očigledno bio spreman i koristiti jer je bila napunjena, ali je u tome spriječen jer je zaštitar prvi zapucao i pogodio ga.

Osim toga, predmetno kazneno djelo optuženi A. S. počinio je tijekom uvjetnog otpusta, dakle, nakon što je prijevremeno otpušten s izdržavanja kazne zbog – očigledno pogrešne – procjene da je do tada izdržani dio kazne na njega dovoljno utjecao da više ne čini kaznena djela, čime je izigrao iskazano mu povjerenje i pokazao da je činjenje kaznenih djela konstanta u njegovom ponašanju te da, iako je i radom mogao ostvariti sredstva za život, odabire lakši, ali protupravni način njihovog pribavljanja, i to uz primjenu nasilja i oružja.

S obzirom na takve osobine ličnosti optuženog A. S. i ukupnost opisanih kaznenih djela, jedinstvena kazna zatvora koju mu je izrekao prvostupanjski sud je, kako to pravilno ističe državni odvjetnik, uistinu preblaga. Po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao drugostupanjskog suda upravo, jedinstvena kazna zatvora u trajanju od petnaest godina, ukazuje se primjerenom kako počinjenim djelima u njihovoj ukupnosti, tako i ličnosti ovog počinitelja te pogodnom da ostvari i svrhu kažnjavanja iz članka 41. KZ/11 – izraziti društvenu osudu zbog počinjenog kaznenog djela, jačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecati na počinitelja i sve druge da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibelnosti činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja te omogućiti počinitelju ponovno uključivanje u društvo.

U tu kaznu optuženom A. S. je, na temelju članka 54. KZ/11., uračunato vrijeme provedeno u pritvoru tijekom ranijih kaznenih postupaka i na izdržavanju kazne izrečene mu presudom Županijskog suda u Zagrebu broj Kv-I-338/2014, i to vrijeme od 9. prosinca 2011. do 30. ožujka 2012. te od 17. svibnja 2012. do 23. svibnja 2018., kao i vrijeme provedeno u istražnom zatvoru u ovom postupku od 1. kolovoza 2019. pa dalje.

Stoga je, na temelju članka 486. stavka 1. ZKP/08-II., prihvatanjem žalbe državnog odvjetnika, preinačena prvostupanjska presuda na način kako je to opisano u izreci ove drugostupanjske odluke.

Zagreb, 22. svibnja 2020.

Predsjednica vijeća
Vesna Vrbetić, v. r.